

APSTIPRINU

Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī

**Darba aizsardzības instrukcija Nr. 66
strādājot ar hidrauliskajām giljotīnšķērēm**

Lapa 2	Darba aizsardzības instrukcija Nr. 66 strādājot ar giljotinšķērēm
Latgales industriālais tehnikums	

1. Vispārīgās prasības

- 1.1. Strādāt pie giljotinšķērēm atļauts personām, kuras apmācītas un atestētas darba aizsardzībā un saņēmušas instruktažu par darbu pie pieminētiem darbgaldiem.
- 1.2. Darbgalda darba virsmai jābūt labi apgaismotai, grīdai tīrai.
- 1.3. Pirms darbagalda izmantošanas, nodarbinātais ir iepazinies ar lietošanas instrukciju, labi izprot digitālo pozīcijas vadības ierīces lietošanu.
- 1.4. Strādāt pie giljotinšķērēm vieglos apavos aizliegts.
- 1.5. **Darba vides riska faktori:**
  - 1.5.1. saskare ar darbmašīnas rotējošām un kustošām daļām;
  - 1.5.2. iespējamā strādājošā roku nokļūšana starp darbojošos šķēru nažiem;
  - 1.5.3. apstrādājamā materiāla un sagatavju asās malas;
  - 1.5.4. iespējamā strādājošo nokļūšana elektriskās strāvas sprieguma laukā.
- 1.6. **Kolektīvie un individuālie darba aizsardzības līdzekļi** - atbilstoši uzņēmumā apstiprinātajam sarakstam.
- 1.7. **Ugunsdrošības pasākumi:**
  - 1.7.1. darba vietā un ugunsnedrošās zonās nesmēķēt un nelietot atklātu uguni;
  - 1.7.2. regulāri veikt darba vietas sakopšanu un iekārtu attīrīšanu no eļļas un lokšņu konservācijas atlikumiem;
  - 1.7.3. ievietot izlietoto slaukamo materiālu un eļļainos slaukus metāla kastēs ar cieši pieguļošiem vākiem;
  - 1.7.4. nodrošināt brīvu pieeju ugunsdzēsamajiem līdzekļiem.
- 1.8. **Elektrodrošības prasības:**
  - 1.8.1. darbmašīnas elektroierīcēm un visām tās metāla daļām, kuras var nokļūt zem sprieguma, jābūt droši iezemētām;
  - 1.8.2. vietējā apgaismojuma spriegums nedrīkst pārsniegt 42 V.
- 1.9. **Darba higiēnas prasības:**
  - 1.9.1. gaisa temperatūrai jābūt diapazonā no 18 līdz 20°C aukstajā gadalaikā, no 21 līdz 23°C - siltajā gadalaikā;
  - 1.9.2. relatīvajam mitrumam jābūt diapazonā no 40 līdz 60%;
  - 1.9.3. gaisa kustības ātrums nedrīkst pārsniegt 0,2 m/s;
  - 1.9.4. 1 darba vietas apgaismojumam jābūt ne mazākam par 150 lx.
- 1.10. **Iekārtas drošības ierīces:**
  - 1.10.1. **Vadības skapis(1) un elektriskās sadales skapis(2)**, kura atrodas galvenais slēdzis, pedāļa kabeļa savienojums un galvenā strāvas ievada blīvslēgs. Vadības skapī ir strāvas indikators, atiestatīšanas poga, palaišanas poga, avārijas apturēšanas poga, pozīcijas regulators, režīma slēdzis un taustiņš vadības ierīču bloķēšanai.

(1)

(2)

<i>Lapa 3</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 66</i> <i>strādājot ar giljotinšķērēm</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

1.10.2. **Fiksētie aizsargi (3)**– uzstādīti priekšpusē un iekārtas abās malās. Šie aizsargi novērš iespēju operatoram saskarties ar asmeņiem un satvērējcilindriem.

(3)

! Kategoriski aizliegts noņemt šos aizsegus mašīnas darba laikā, vai strādāt bez tiem.

1.10.3. **Gaismas stari** – aktīvā optoelektriskā aizsardzības ierīce, kas iekārtas aizmugurē veido optisko slēdzi., darbojas, ja deg sarkanie indikatori. Šajā staru zonā nonākot cilvēkam vai priekšmetam, iedegsies sarkanā gaisma un iekārta parādīs avārijas raksturlielumus. Gaismas staru attālums no aizmugurējā sensora ir 1m, **stingri aizliegts mainīt norādīto attālumu.**

! Operators ir atbildīgs, lai iekārtas priekšpusē vai aizmugurē neatrastos cilvēki, pirms viņš restartē vai iedarbina iekartu.

1.10.4. **Drošības slēdzis un bloķēšanas plāksne** - avārijas slēdzis un bloķēšanas plāksne atrodas zem augšējās paletes

1.10.5. **Spiediena samazināšanas vārsti** - ierobežo maksimālo darba spiedienu dažādās sistēmas līnijās

<i>Lapa 4</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 66</i> <i>strādājot ar giljotinšķērēm</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

- 1.11. Par konstatētiem iekārtu, ierīču un instrumentu bojājumiem ziņot tiešajam darba vadītājam. Darbu uzsākt tikai pēc trūkumu novēršanas.
- 1.12. Nekavējoties ziņot tiešajam darba vadītājam, darba devējam vai viņa pilnvarotai personai par avāriju, ārkārtas gadījumu, nelaimes gadījumu vai citu situāciju, kura apdraud cilvēka veselību vai dzīvību.

2. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu

- 2.1. Sakārtot darba apģērbu (aizpogāt pogas, sasiet piedurkņu atlokus, sakārtot matus zem galvas segas).
- 2.2. Pārbaudīt vai griešanas, stiprināšanas un mērīšanas instrumenti ir darba kārtībā.
- 2.3. Pārbaudīt darbgaldu, ieslēdzot to tukšgaitā un darba režīmā.
- 2.4. Pārbaudīt vai ir pilnīgā darba kārtībā:
  - darbgalda vadības un drošības sistēmas;
  - aizsargnožogojumi;
  - saziņmējums;
  - pārliecināties, ka nav eļļas noplūdes
- 2.5. Šķērēm jābūt apgādātām ar drošības lineālu, sietu, kuri neļauj strādnieka rokām nokļūt zem naža. Lineāla, sieta konstrukcijai jānodrošina laba redzamība pa visu griezumuma līniju.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu

- 3.1. Sekot stingrai kārtībai darba vietā, materiālu, sagatavju, izstrādājumu un atgriezumumu sakraušanai, nodrošināt racionālas kustības un savu un apkārt strādājošo drošību.
- 3.2. Darba laikā sekot, lai vadības panelis un kājas vadības kabelis netiktu bojāts ar pārvietojamajiem materiāliem, nepareizu izmantošanu vai krītošiem priekšmetiem.
- 3.3. Sīkām sagatavēm un izstrādājumiem jāatrodas speciālā tarā (konteineros).
- 3.4. Iekārtas tuvuma aizliegts lietot atklātu liesmu, veikt metināšanas vai asināšanas darbus.
- 3.5. Metāla griešanu izdarīt tikai izmantojot balstu konduktoru, aizliegts sagriežamo metāla loksnī noturēt rokās.
- 3.6. Ieslēgt nažus tikai pēc tam, kad personīgi pārliecinājies par detaļas pareizu novietošanu, un ka apkārtējiem tas nav bīstami.
- 3.7. Šķēru darbības laikā nevienam nav atļauts atrasties darbgalda aizmugures pusē un vertikālā slīdņa tuvumā.
- 3.8. Metāla griešanas laikā aizliegts ar rokām tieši zem naža vai iespiedēja notīrīt no metāla putekļus, netīrumus, skaidas.
- 3.9. Vienā griezumā atļauts griezt tikai vienu plāksnes gabalu.
- 3.10. Veicot apkopes vai remontdarbus, galvenajam slēdzim jābūt izslēgtam pozīcijā "0", drošības apsvērumā dēļ jānoslēdz ar piekaramo atslēgu.
- 3.11. Pamanot kaut kādu bojājumu darbgalda darbā, vajag nekavējoties pārtraukt darbu un ziņot par to meistaram.
- 3.12. Patstāvīgi novērst bojājumus kategoriski aizliegts.

4. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās

- 4.1. Ja rodas **avārijas situācija**, strādājošajam nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība nav novērsta. Paziņot par notikušo tiešajam vadītājam.
- 4.2. Ja izceļas **ugunsgrēks** vai tiek atklāta aizdegšanās:
  - 4.2.1. izslēgt visas iekārtas un ventilācijas sistēmas;

<i>Lapa 5</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 66 strādājot ar giljotinšķērēm</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

- 4.2.2. izsaukt uz ugunsgrēka vietu tiešo darba vadītāju;
- 4.2.3. sākt dzēst ugunsgrēku ar darba vietā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem (ugunsdzēsamo aparātu u.c.);
- 4.2.4. nepieciešamības gadījumā nekavējoties ziņot ugunsdzēsības dienestam pa tālr. **112**.
- 4.3. Ja noticis **nelaimes gadījums**, jāizslēdz iekārtas, jāsniedz palīdzība cietušajam, jāziņo par notikušo tiešajam darba vadītājam un jā saglabā nelaimes gadījuma apstākļi, ja tas nerada briesmas apkārtējiem. Nepieciešamības gadījumā izsaukt ātro palīdzību pa tālr. **112 vai 113**.
- 4.4. Katram strādājošajam jāprot sniegt pirmo (pirmsārsta) palīdzību cietušajiem.

5. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu

- 5.1. Atslēgt darbgaldus un vietējo apgaismojumu.
- 5.2. Uzskopt darba vietu un novākt metāla atgriezumus.
- 5.3. Par visiem pamanītiem trūkumiem ziņot tiešajam darba vadītājam.

Sastādīja: darba aizsardzības speciālists _____ S.Naglis